

27. møde.

Onsdag den 29. november kl. 13.

Første næstformand (Grete Hækkerup): I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse og forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse.

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

I skrivelse af dags dato meddeler socialministeren, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Udvidet klageadgang m. v.).

Retsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Sabotage mod luftfartøjer m. v.). Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om indfødsrets meddelelse.*

Nærværende lovforslag er udarbejdet efter de samme retningslinjer som det forslag, som jeg fremsatte for folketinget den 4. oktober 1972, og som blev vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 2. november 1972. Det nu fremsatte lovforslag omfatter i alt 576 personer.

I lighed med tidligere år er det min hensigt senere i folketingsåret at fremsætte forslag om meddelelse af dansk indfødsret til yderligere et antal personer.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketings velvillige og hurtige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse.*

Efter de gældende regler i den kommunale styrelseslov kan kommunalbestyrelsesmedlemmer, der dokumenterer tabt arbejdsfortjeneste ud over det medlemmet tilkommende diætbeløb, få erstatning herfor, dog at der pr. dag højst kan udbetales et beløb svarende til det dobbelte af det diætbeløb, der er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed.

Da lønudviklingen har medført, at der i en række tilfælde vil kunne blive tale om tabt arbejdsfortjeneste, der ikke kan dækkes inden for det nævnte maksimum, hvilket med tiden kan indebære en fare for en skæv rekruttering af kommunalbestyrelsesmedlemmer, foreslås det maksimale erstatningsbeløb forhøjet til 3 gange det fastsatte diætbeløb. Efter gennemførelsen af en påtænkt forhøjelse af diæternes grundbeløb vil det maksimale erstatningsbeløb pr. dag herefter udgøre 256 kr. 65 øre.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Finansministeren (Henry Grünbaum): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.*

Ved den seneste ændring af lov om særlig indkomstskat i juni 1972 skærpedes lovens regler om beskatningen af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom. Det blev bl. a. bestemt, at fortjenesten ved et dødsbos salg af fast ejendom skal forhøjes — ikke som hidtil med 66 $\frac{2}{3}$ pct. — men med 80 pct., forinden den særlige indkomstskat beregnes. Det medfører bl. a. en forøgelse af den latente skattebyrde, som arvingerne i visse tilfælde overtager efter kildeskattelovens regler om beskatningen ved dødsfald m. v.

I konsekvens af denne ændring stilles der nu forslag om en tilsvarende ændring af den procent, hvormed fortjenesten skal forhøjes, forinden man beregner den passivpost, hvorom der er regler i kildeskattelovens § 33 A, stk. 2.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne til dette, skal jeg anbefale, at lovforslaget undergives en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Socialministeren (Eva Gredal): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om*

[Socialministeren.]

børne- og ungdomsforsorg. (*Udvidet klageadgang m. v.*).

Det foreliggende forslag skal ses på baggrund af de forhandlinger, der fandt sted i folketinget i forrige samling om justitsministerens forslag til adoptionslov; jeg gav dengang tilsagn om i indeværende samling at fremsætte lovforslag om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg, således at plejeforældre får en vis adgang til at indbringe et børne- og ungdomsværns afgørelse for højere instans.

Endvidere skal lovforslaget ses på baggrund af, at folketingets ombudsmand med udgangspunkt i klager, der har været forelagt ham, har fundet det ønskeligt, at der indrømmes plejeforældre en vis klageadgang.

Efter forslaget vil der ske følgende ændringer:

For det første indføres der en bestemmelse om, at et barn, der er anbragt i privat familiepleje efter direkte aftale mellem forældrene og plejeforældrene, ikke må hjemtages eller flyttes uden tilladelse fra det lokale børne- og ungdomsværn, når barnet har opholdt sig i plejehjemmet i de sidste 2 år.

For det andet lempes adgangen for et børne- og ungdomsværn til at nedlægge forbud mod et barns hjemtagelse fra plejehjemmet, idet det nuværende krav om, at hjemtagelsen *i væsentlig grad* ville stride imod barnets tarv, ændres til, at hjemtagelsen ville stride imod barnets tarv.

For det tredje gives der efter forslaget plejeforældre adgang til at indbringe afgørelser om hjemtagelse eller flytning af et barn, anbragt i familiepleje efter direkte aftale mellem forældrene og plejeforældrene, for højere instans, dvs. for landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg og eventuelt videre til landsretten.

Jeg vil gerne fastslå, at disse sager, hvor der opstår strid mellem to sæt forældre — de biologiske og plejeforældrene — er meget vanskelige, fordi den afgørelse, der måtte blive truffet, uundgåeligt vil efterlade dybe følelsesmæssige sår hos det ene af forældreparrene. Det helt afgørende for mig er imidlertid ikke forældrenes eller plejeforældrenes situation, hvor ulykkelig denne end måtte føles. Her som på andre områder

inden for børne- og ungdomsforsorgen bør og må det eneafgørende være, hvilken afgørelse der bedst tjener barnets opvækstmæssige vilkår.

For at få sådanne — heldigvis forholdsvis få — sager behandlet så grundigt og godt som muligt har regeringen fundet, at der i disse situationer bør gives også plejeforældre adgang til at indbringe afgørelser af denne karakter for landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg og eventuelt for domstolene. Endvidere har man fundet det rigtigt i højere grad at give børne- og ungdomsværnet indseende med sådanne rent private anbringelser.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje folketing.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Gert Petersen.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med den 29. november d. å. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik derefter til:

Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Gert Petersen.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget. Stedfortræderen vil herefter blive indkaldt som midlertidigt medlem af folketinget fra og med den 29. november d. å.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministre.

Af *Gunnar Jensen* til indenrigsministeren:

„Anser ministeren det for rimeligt, at de investeringer i industrihusbyggeri i henhold til egnsudviklingslovens § 9, som kommunerne afholder i finansåret 1973-74, skal

[Gunnar Jensen.]

holdes inden for den investeringsramme, der er fastsat for de enkelte kommuner for næste finansår?"

(Spm. nr. 56).

Skriftlig begrundelse.

I indenrigsministeriets cirkulæreskrivelse af 2. august 1972 til samtlige tilsynsråd og kommunalbestyrelser er fastsat rammer for de enkelte kommuners investeringer og låntagning i finansåret 1973-74.

Det fremgår heraf, at lån til industrihusbyggeri, som opføres med statsstøtte efter egnsudviklingslovens § 9, er holdt uden for de fastsatte lånerammer. De tilsvarende kommunale investeringer skal derimod tilsyneladende indeholdes i de fastsatte investeringsrammer.

Kommunerne har som et naturligt led i bestræbelserne på at begrænse de offentlige investeringer måttet beskære væsentligt i anlægsbudgetterne for finansåret 1973-74. Kommuner, der ligger i egnsudviklingsområder, må naturligvis også indordne sig efter disse rammer. Men tanken med egnsudviklingsloven var vel, at disse kommuner ligesom skulle have et lift udefra som en hjælp til selvhjælp. Kommuner, for hvem det vil blive aktuelt at opføre et sådant industrihus, kan altså nok skaffe penge hertil, men de kan ikke investere heri, uden at noget af kommunens mere „normale“ investeringsbehov udskydes.

Grundlægsinvesteringer af forskellig art, som må være et naturligt led i en erhvervs-mæssig udvikling, må udskydes og kan medføre, at en sådan kommune nok vil kunne opføre industrihuse til udbygning af erhvervslivet, men at den på den anden side ikke er i stand til samtidig at stille de for en sådan udvikling nødvendige faciliteter til rådighed.

Hvis vi skønmæssigt sætter de primærkommunale investeringer i finansåret 1973-74 til 3,1 milliard kr. og disse industrihusinvesteringer til 40-50 mill. kr., finder jeg det rimeligt, at disse investeringer holdes uden for de fastsatte investeringsrammer, idet dette i forhold til den mellem regeringen og de kommunale organisationer indgåede aftale vil være en ubetydelig udvidelse af investeringsrammen, hvorimod ændringen vil

være afgørende for en række kommuner i egnsudviklingsområder.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg kan straks glæde hr. Gunnar Jensen med et meget imødekommende svar.

Allerede i august sidste år blev min for-gænger af hr. Axel Ivan Pedersen stillet over for et spørgsmål om, hvorvidt lån til egnsudviklingsprojekter i henhold til egnsudviklingsloven burde være omfattet af fastsatte lånerammer, og indenrigsminister H. C. Toft kunne dengang svare, at det var den daværende regerings opfattelse, at de pågældende kommunale investeringer i industrihusbyggeri i henhold til egnsudviklingsloven først og fremmest måtte opfattes som støtteforanstaltninger til gavn for erhvervslivet og ikke til fremme af offentlig investering eller aktivitet. Det havde derfor heller ikke været hensigten, at kommunens muligheder for at optage lån til de nævnte projekter skulle rammes af lånerestriktionerne. Samtlige kommunalbestyrelser og tilsynsråd blev underrettet herom den 20. august 1971.

Jeg kan helt tilslutte mig den tidligere regerings opfattelse på dette punkt, og jeg ser ingen grund til at anlægge en anden vurdering, når det gælder investeringer og investeringsrammer, end når det drejer sig om lån og lånerammer.

Jeg vil derfor gerne bekræfte, at hverken investerings- eller lånerammerne for 1973-74 berøres af investeringer og lån vedrørende industrihusbyggeri i henhold til egnsudviklingsloven. Vi har i indenrigsministeriet egentlig ment, at fornyet orientering af kommunerne om denne særstilling for egnsudviklingsprojekter var unødvendig, og ministeriet har da heller ikke modtaget andre henvendelser derom. For en ordens skyld vil jeg imidlertid gerne foranledige, at kommuner og tilsynsråd underrettes om, at særstillingen også gælder investeringsudgifter og ikke blot lånoptagelse.

Gunnar Jensen: Efter et så imødekommende svar kan jeg kun udtrykke min store glæde og tilfredshed over, at der bliver skabt klarhed derom, og jeg takker ministeren for svaret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Da den pågældende spørger ikke er til stede, mener jeg, at vi foreløbig må forbigå spørgsmål nr. 57.

Af *Bendix* til justitsministeren:

„Agter ministeren hurtigt at tage initiativ til, at der gennemføres påbud om bagkofangere på lastbiler, sådan at konsekvenserne ved ulykker formindskes?“

(Spm. nr. 58).

Bendix: Jeg har rejst dette spørgsmål, som i og for sig har været diskuteret i længere tid, fordi jeg er forbavset over, at der ikke rigtig er sket noget på området.

En løsning af spørgsmålet om indførelse af obligatoriske såkaldte bagkofangere eller buffere på lastbiler ville måske kunne medføre, at en række ulykker i trafikken ikke ville få en så skæbnesvanger udgang, som de har på nuværende tidspunkt.

Der findes ikke nogen officiel statistik over disse ulykkestyper, som giver et præcist billede af de specielle situationer, som spørgsmålet sigter på, men det ligger dog sådan, at professor Jørgen B. Dalgaard ved Retsmedicinsk institut i Århus har bedt Danmarks Statistik om at stille et materiale til rådighed; dette har Danmarks Statistik gjort, og professor Jørgen B. Dalgaard har bearbejdet dette materiale. Det drejer sig om Danmarks Statistiks ikke-publicerede materiale fra 1970, og jeg skal tillade mig at citere ganske kort fra det notat, jeg har modtaget fra professor Jørgen B. Dalgaard.

Han har gennemgået fra 1970 314 ud af 325 ulykker af den type, der her er tale om, hvor biler af den ene eller den anden karakter kører bag ind i lastbiler. Det ligger sådan, at i de 314 tilfælde, som professor Dalgaard har undersøgt, er der blevet skadet i alt 427 personer; af disse 427 er de 26 dræbt umiddelbart; hvor mange der er døde senere hen af kvæstelserne, kan ikke opgøres. 214 af de 427 personer, som er kommet til skade ved disse typer af ulykker, er blevet meget

svært kvæstet, og det drejer sig først og fremmest om ansigtskvæstelser og brystkvæstelser, der som bekendt er meget vanskelige at have med at gøre.

Professor Jørgen B. Dalgaard drager ikke den konklusion af sit materiale, at det er videnskabeligt bevist, at ved en obligatorisk indførelse af bagkofangere ville disse ulykker eller i hvert fald deres værste konsekvenser være undgået; men han mener, det er rimeligt sandsynliggjort, at ved en obligatorisk indførelse af sådanne bagkofangere ville ulykkernes værste konsekvenser meget stærkt kunne begrænses. Derfor har jeg bedt justitsministeren om at svare på, om han agter at foretage sig noget i denne sammenhæng.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Spørgsmålet om at påbyde bagkofangere på større lastmotorvogne og påhængsvogne hertil har i nogen tid været behandlet i den af justitsministeriet nedsatte arbejdsgruppe vedrørende køretøjers indretning og udstyr. Da spørgsmålet indeholder en række tekniske problemer, har gruppen indhentet nærmere oplysninger vedrørende forskellige amerikanske og tyske forsøg med bagkofangere samt om udenlandsk lovgivning vedrørende spørgsmålet.

I den forbindelse kan jeg oplyse, at De europæiske Fællesskaber den 20. marts 1970 har udsendt et direktiv, der bl. a. indeholder bestemmelser om afskærmning på motordrevne køretøjer og påhængsvogne hertil. Dette direktiv er trådt i kraft den 6. oktober 1971.

I arbejdsgruppens overvejelser er også indgået statistiske undersøgelser af det antal færdselsuheld, hvor anvendelse af bagkofangere kan formodes til en vis grad at ville have afbødet følgerne. Dette spørgsmål har yderligere været drøftet med sekretariatet for rådet for trafikikkerhedsforskning.

På et møde i begyndelsen af december måned i år vil man fra gruppens side udarbejde en endelig indstilling til justitsmini-

[Justitsministeren.]

steriet vedrørende spørgsmålet. Jeg kan naturligvis ikke vide noget om, hvad indstillingen vil gå ud på, men jeg kan allerede nu love min positive medvirken ved gennemførelse af et påbud om bagkofangere på større lastmotorvogne og påhængsvogne hertil, hvis det efter det materiale, der forelægges mig, viser sig, at et sådant påbud væsentligt kan bidrage til at afbøde følgerne af færdselsuheld i tilfælde, hvor mindre køretøjer bagfra påkører større køretøjer.

Nu ved jeg ikke, hvor friske hr. Bendix' oplysninger fra professor Dalgaard er, men jeg kan dog oplyse, at han har en korrektion i Aktuelt for i dag af tidligere citater af hans opfattelse. Han siger i artiklen i dag, at de undersøgelser, han har foretaget, er flere år gamle, men at han nu på basis af Danmarks Statistik har udarbejdet nogle tal, der gælder for året 1970. Men det fører nok for vidt, hvis jeg nærmere skal redegøre for indholdet af artiklen, jeg henviser bare til den.

Bendix: Jeg takker ministeren for svaret.

Hvad angår de tal, jeg har modtaget fra professor Dalgaard, ligger det sådan, at professor Dalgaards notat er pr. 24. november 1972, så det er altså ganske nyt; det fremgår klart også af det, jeg sagde, at tallene er 1970-tal, altså en bearbejdelse af Danmarks Statistiks tal fra 1970. Professor Dalgaard tager naturligvis også de forbehold, han må tage, i forhold til de oplysninger, han har kunnet give. Men det synes at være ganske klart på baggrund af det, professor Dalgaard i notatet til mig har skrevet, at det i det mindste er hans klare opfattelse, at mange ulykker kunne have været væsentligt dæmpet i henseende til konsekvenserne, hvis vi havde disse bagkofangere.

Jeg forstår ministerens svar på den måde, at ministeren modtager en indstilling i begyndelsen af december måned vedrørende dette spørgsmål, og at ministeren i øvrigt på forhånd forholder sig positivt over for dette spørgsmål og, såfremt det kan godtgøres, at der virkelig vil være gevinst ved at indføre sådanne bagkofangere, er indstillet på at gennemføre en sådan forpligtelse. Det er jeg glad for, og jeg vil med stor interesse følge det videre forløb af denne sag, idet jeg regner med, at ministeren kan informere os

nærmere i december måned om dette spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Det spørgsmål, jeg måtte forbigå før, kan vi tage nu, idet spørgeren nu er kommet til stede.

Af *Vivike* til justitsministeren:

„Hvornår agter ministeren at tage initiativ til, at akut alkoholforgiftede personer, der nu anbringes i detentionen, bringes til behandling på særlige hospitalsafdelinger eller på anden måde tilbydes en mere menneskelig og lægeligt forsvarlig behandling?“
(Spm. nr. 57).

Skriftlig begrundelse.

Den behandling, akut alkoholforgiftede personer i dag udsættes for, er ganske uforvarsvarlig. Politiets eneste mulighed i øjeblikket er at opbevare dem i nogle detentionslokaler, som i mange tilfælde er i en så elendig forfatning, at almindelige mennesker ikke ville byde deres hund dem. Dette sker ca. 20.000 gange om året.

Undersøgelser har vist, at der blandt de mennesker, der indsættes i detentionen, er adskillige, som er syge eller svært socialt truede. Jeg skal her specielt henvise til 3 artikler i Ugeskrift for Læger fra maj 1972 af læge Svend Juul, Århus, hvor det påvises, at detentionsklientelet har en betydelig overdødelighed, og at der er sket adskillige dødsfald på grund af de uforvarsvarlige forhold i detentionerne.

Blandt dem, der indsættes, er der mange, der har brug for medicinsk og social bistand, og den behandling, man giver de berusede, er mildest talt helt ude af trit med de humane målsætninger, vi alle er enige om, og som KRIM arbejder for.

Flere politifolk har udtalt betænkelighed ved den opgave, der er pålagt dem. De har ikke uddannelse til eller mulighed for at tilbyde disse mennesker nogen effektiv form for hjælp. Politiet kan kun lukke dem ud på gaden igen tidligt om morgenen, uden vådt eller tørt, og i en elendig forfatning. Mange af dem har ikke et sted at gå hen. Nogle kommer igen og igen.

Herhjemme udkom der i 1964 en forsigtig betænkning. Den ligger i en eller anden

[Vivike.]

skuffe i justitsministeriet. I Sverige har man i 1968 udarbejdet en betænkning, som er langt mere vidtgående, Fylleristrafretningen SOU 1968:55-56. Efter grundige undersøgelser og forsøgsordninger gik betænkningen ind for oprettelse af egentlige klinikker, hvor man dels tager sig af den akutte alkoholforgiftning, dels søger at iværksætte en langsigtet social og medicinsk bistand. Dette er man nu i gang med at føre ud i livet.

Der er ikke brug for flere betænkninger nu. Der bør snarest tages initiativ til en gennemgribende ændring af de stærkt kritiserede detentionsforhold, således at disse akut alkoholforgiftede personer kan få en lægeligt forsvarlig behandling. Dette må være en opgave for sundhedsvæsenet og ikke for politiet.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): I anledning af hr. Vivikes spørgsmål og den skriftlige begrundelse, han har givet, vil jeg gerne bekræfte, at et af justitsministeriets nedsat udvalg i 1964 foreslog, at der i forbindelse med en centraldetention i det storkøbenhavnske område blev oprettet et særligt hospitalsafsnit. Dette skulle have ubetinget pligt til at modtage personer, der var bevidstløse eller næsten bevidstløse på grund af spiritus, eller som frembød tegn på mistanke om sygdom eller alvorlig skade. Det var imidlertid ikke muligt at få etableret et sådant hospitalsafsnit i forbindelse med rigshospitalet eller eksisterende kommunale hospitaler. Man afventede derfor de planer, som Københavns kommune havde om oprettelse af et alkoholhospital. Jeg har forstået, at disse planer senere er skrinlagt. Politiet må derfor fortsat vurdere hvert enkelt tilfælde og eventuelt tilkalde en læge eller sørge for indlæggelse gennem de eksisterende hospitalers skadestuer.

Jeg er enig med hr. Vivike i, at det er et mål at kunne give en del af de detentionsindsatte bedre muligheder for direkte hospitalsmæssig behandling også af de grundlæggende årsager til spiritusmisbruget. Men jeg må konstatere, at hospitalsvæsenet ikke i dag har mulighed for i almindelighed at skaffe plads til detentionsindsatte.

Dette har utvivlsomt sammenhæng med, at der også inden for hospitalsvæsenet må

ske en prioritering af de alvorlige opgaver, som skal løses dér.

Jeg er også enig med hr. Vivike i, at der er grund til at behandle detentionsindsættelser meget omhyggeligt. Jeg ved, at dette også sker. Politiet udviser på dette område den største omhu med henblik på at få disse mennesker under lægebehandling, så snart man har den mindste mistanke om alkoholforgiftning eller -skader. Men jeg må samtidig understrege, at det kan være en meget vanskelig opgave såvel for politiet som for lægerne selv.

Jeg kan i denne forbindelse nævne, at vi i justitsministeriet i de senere år ved bygningsændringer og nybygninger har været særlig opmærksom på indretningen af detentionslokaler bl. a. med henblik på de indsat-tes sikkerhed og på effektiv overvågningsmulighed for de vagthavende politifolk.

Endelig kan jeg tilføje, at vi i justitsministeriet er ved at udarbejde generelle retningslinjer for politiets tilsyn med de indsatte, således at man også herved kan bidrage til den størst mulige sikkerhed for denne kreds af mennesker.

Vivike: Jeg takker for ministerens svar, selv om jeg egentlig havde regnet med, at det havde været lidt mere positivt, end det var, for nu har man altså gjort disse forsøg, og det kunne jo ikke lykkes inden for sundhedsvæsenet, og nu arbejder man så på, at politiet får bedre muligheder for at behandle disse alkoholforgiftede personer. Men i vores naboland Sverige har man altså kunnet klare, at disse mennesker bliver kørt hen på et sygehus og får en speciel behandling, socialrådgiverhjælp dagen efter o. lign., og jeg havde egentlig håbet på, at ministeren kunne sige, at vi vil prøve på at arbejde os frem til det. For det er for dårligt, at vi ligger så langt bagud; det er synd for de mennesker, det angår, men det er også synd for politiet, fordi det er en meget ubehagelig opgave, politiet har dér.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg er også enig med hr. Vivike i, at det er en ubehagelig opgave for politiet, og jeg kan aldeles bekræfte, at politiet og altså også justitsministeriet gerne var fritaget for at have denne opgave, men det er jo et hospitalsanliggende, hvis det skal løses rationelt,

[Justitsministeren.]

og det synes jeg hr. Vivike rigtigt har peget på i begrundelsen for sit spørgsmål. Men så må det være sundhedsvæsenet, altså hospitalet, der går i gang med at løse opgaven, og som jeg sagde i mit svar, er jeg bange for — men det er altså ikke mit område — at de må prioritere andre opgaver, som måske for dem forekommer vigtigere end netop løsningen af denne opgave.

Jeg sagde i mit første svar, at man ved bygningsændringer og nybygninger prøver på at forbedre forholdene, og hvis hr. Vivike har set de nye detentionslokaler, vil han kunne bekræfte, at det er rigtigt. Jeg skulle ikke undre mig over, om man er noget bag efter i Århus. Igennem de mange år, der er gået, siden jeg første gang blev justitsminister, har jeg forhandlet med Århus kommune om at få lov til at bygge en ny rets- og politibygning i Århus, specielt en ny politigård; men det har altså trukket lidt i langdrag af grunde, som jeg ikke skal komme ind på her, men i hvert fald tør jeg vistnok sige, at det ikke er justitsministeriets skyld, at lokaleproblemerne i Århus ikke er løst bedre, end de er. Det har hjulpet en del, at vi nu har lejet nogle kontorer i hotel Regina, men det grundlæggende problem er ikke løst og kan ikke løses rigtigt, før vi får en virkelig politigård bygget i Århus.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Skovmand* til boligministeren:

„Finder ministeren, at Københavns kommunes saneringspolitik i det indre Nørrebro overholder bestemmelserne i saneringsloven“?

(Spm. nr. 59).

Skriftlig begrundelse.

Ved den ændring af saneringsloven, der gennemførtes i 1969, indførtes begrebet storsanering. Hensigten hermed var at sikre, at større saneringsmodne områder blev behandlet efter en samlet plan, som i øvrigt skulle godkendes af både boligministeren og folketingets boligudvalg. Det fremgik klart af lovforslagets bemærkninger, at det indre Nørrebro var et af de områder, som skulle omfattes af en sådan storsanering.

Ikke desto mindre arbejder Københavns kommune i øjeblikket med planer om opførelse af 3 karreer i det indre Nørrebro —

de to karreer omkring Murergade og en karré ved Stengade-Prins Jørgens Gade — uden at det har nogen sammenhæng med de øvige planer for området.

Der er tale om en usædvanlig hård udnyttelse af grundene (omtrent 4 gange så tæt som landsbyggeovens maksimum for etagebebyggelser.) Da man samtidig søger at undgå nye baggårdsbebyggelser, vil den nye bebyggelse blive endnu højere end de nu nedrevne huse. Dermed forringes forholdene i de tilstødende boligkvarterer, som får endnu mindre lys og luft end før — stik imod saneringslovens hensigter.

Den planlagte bebyggelse vil være så meget mere tragisk, som der med nedrivningen af den gamle bebyggelse for første gang er skabt håb om en forbedring af forholdene på det indre Nørrebro.

Boligministeren (Helge Nielsen): Sanering er efter saneringsloven en kommunal virksomhed. Loven siger, at kommunalbestyrelserne skal udføre en langsigtet tilrettelæggelse og planlægning af saneringsvirksomheden. Staten, og det vil i denne forbindelse sige boligministeriet, skal inden for lovens rammer yde kommunalbestyrelsen bistand og økonomisk støtte.

Da begrebet storsanering blev indført i 1969 i saneringsloven, var der i København saneringsprojekter i gang i det indre Nørrebro. Det var ikke tanken, at de nye regler skulle sinke sanering, og kommunen ønskede ikke de påbegyndte sager sat i stå; saneringen skulle fremmes. Der har været visse meningsforskelligheder mellem kommunen og boligministeriet om genopbygningsplanerne, men de er endt med, at boligministeriet i fuld overensstemmelse med saneringsloven har godkendt projekterne. Dog er der endnu nogle problemer tilbage vedrørende parkeringsforholdene ved Murergadesaneringen.

Heller ikke boligministeriet havde grundlag for at sætte saneringen i stå på, at der blev tilvejebragt en storsaneringsplan; ét af vilkårene for at godkende det indre Nørrebro som et storsaneringsområde er endnu ikke opfyldt. Der er den 5. oktober 1972 af borgerrepræsentationen vedtaget en dispositionsplan for det indre Nørrebro. Dette forslag er nu sammen med en storsaneringsplan til behandling i boligministeriet, og der

[Boligministeren.]

mangler endnu enkelte oplysninger fra magistraten til bedømmelse af det foreliggende materiale.

Boligministeriet har den 21. november 1972 orienteret boligudvalget om kommunens ansøgning om godkendelse af området som storsaneringsområde. Jeg må derfor fastholde, at Københavns kommune overholder saneringsloven.

Jeg synes også, spørgeren udtrykker sig for stærkt, når han taler om, at forholdene forringes. Forholdet er jo det, at man får fjernet 541 meget dårlige lejligheder, og at de i Murergade erstattes med 155 moderne lejligheder af en gennemsnitsstørrelse på 87,8 m². Endvidere er der for området projekteret børneinstitutioner, plejehjem og beskyttede boliger plus betydelige friarealer. Man forbedrer således forholdene meget væsentligt i området, hvor jeg skal erkende at ønsket om forbedringer er meget velbegrundede.

Skovmand: Jeg må tilstå, at jeg havde den opfattelse, da loven om storsanering blev vedtaget, at den netop i de områder, der var omtalt, skulle vedtages, inden man gik i gang med at lave punktopbygninger. Det gør jo ikke så meget, at man river noget ned, selv om man senere skal lave en storsanering; derimod kan man nok sige, at det kan være problematisk, at man bygger noget op, hvis det så senere kommer i konflikt med storsaneringen.

Jeg vil gerne pointere, hvor min bekymring ligger: det er, at man nu tillader, at der bliver bygget op på Nørrebro, og så får man måske en udmærket storsaneringsplan, men denne saneringsplan er så lang tid om at blive gennemført, at det endnu i en lang årrække vil være sådan, at der er for få friarealer til rådighed for folk på Nørrebro.

Jeg vil gerne spørge, om boligministeren har nogen fornemmelse af, hvor hurtigt storsaneringsplanen kan gennemføres, så man kan få skabt de grønne områder, der virkelig er brug for.

Jeg vil gerne sige til boligministeren, at jeg er enig med ham i, at set i forhold til det gamle Murergadekvarter er det, der kommer, en forbedring. Mine bemærkninger om forringelsen gik udelukkende på naboejendommene, for hvem det ville være en fordel, om

Murergadeområdet blev lagt ud som grønt område i stedet for, at man nu bygger endnu højere, end der var bygget før, og dermed gør det endnu mørkere for naboområderne.

Boligministeren (Helge Nielsen): Hr. Skovmand spørger, hvornår en storsaneringsplan kan forventes vedtaget. Det kan jeg ikke give helt eksakte oplysninger om, men vi regner med, at vi meget snart fra Københavns kommune får de sidste planer oversendt, og så er det jo op til folketingets boligudvalg, som ifølge loven skal vedtage en sådan storsanering.

Det kan vel siges, at der måske er nogle problemer med etagerne og antallet og måske placeringen af den sidste etage i Murergadesaneringen, men dette har vi meget nøje og grundigt drøftet igennem med kommunen, hvor den kommitterede også har været inde i billedet, og efter forholdene har vi i boligministeriet godkendt denne opbygning.

Skovmand: Jeg vil gerne lige have lov til at citere det, der står i betænkningen fra dengang, man vedtog storsaneringen. Der står:

„Det er for udvalget afgørende, at genopbygningsplanen for et storsaneringsområde bliver af høj standard, der mindst skal svare til de krav, der normalt stilles i nye byområder. Udvalget lægger vægt på, at de normalt centrale byområder, som kan tænkes at blive saneret som storsanering, ligeledes får en tilstrækkelig forsyning med friarealer og institutioner, alt under hensynstagen til områdernes beliggenhed i eller nær bycentre“.

Idet jeg i øvrigt siger tak for ministerens redegørelse på det punkt, vil jeg gerne have det udbygget derhen, ikke så meget hvad der sker med planerne som planer betragtet, men hvad der sker med realiseringen af dem. Jeg vil gerne spørge, om jeg kunne få et tilsagn om, at boligministeriet ved gennemførelse af disse planer vil lægge hovedvægten på, at man fik skabt friarealerne først og så senere kom i gang med byggeriet. Jeg synes, det er helt afgørende, at det i saneringsprocessen på et område som Nørrebro bliver de grønne områder, der bliver prioriteret først. Jeg er fortsat af

[Skovmand.]

den opfattelse, at man burde starte med at gøre de karreer, der allerede nu er ryddet, til grønne områder, men hvis man ikke gør det, har boligministeren og Københavns kommune en ekstra forpligtelse til at sikre, at de grønne områder kommer hurtigst muligt andre steder.

Boligministeren (Helge Nielsen): Jeg erkender det rigtige i bemærkningerne vedrørende den høje standard svarende til, hvad der i øvrigt sker i nybyggeriet, og kan da også berolige hr. Skovmand i den retning. Men jeg vil dog pege på det meget alvorlige problem, der ligger i, at man jo også gerne i disse områder skulle bygge noget, der er økonomisk acceptabelt, hvor lejen gerne skulle kunne overkommes med de hjælpeforanstaltninger, vi nu har. Det er nogle af de overvejelser, vi har været inde i, hver gang der skal foretages en genopbygning i de saneringsmodne områder, ligesom vi har de samme overvejelser, når der er tale om nybyggeri.

Jeg tror ikke, der er nogen uoverensstemmelse mellem de krav eller forslag, hr. Skovmand her stiller, og det, man er i gang med de forskellige steder i København, hvor saneringsaktiviteten er stærkest; samtidig med at man laver bebyggelsesplanen, sikrer man også disse grønne områder. For selv om vi i dag ikke har denne dispositionsplan, ikke har vedtaget storsanering, har man jo såvel i kommunen som i saneringsselskaberne og boligministeriet et ganske sikkert overblik over, hvad det er, der skal ske, således at den gennemsnitlige bebyggelsesgrad er af forsvarlig karakter, så at der er de tilstrækkelige frie arealer i disse områder.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Inge Fischer Møller* til ministeren for Grønland:

„Vil ministeren give en redegørelse for arbejdsløhedssituationen på Grønland og de foranstaltninger, som han agter at træffe til afhjælpning af dette problem, herunder i hvilket omfang der ved ministeriets foranstaltninger foretages løbende undersøgelser af mulighederne for at erstatte importeret

arbejdskraft fra Syddanmark med grønlandere?“

(Spm. nr. 60).

Skriftlig begrundelse.

Grønland har landets højeste arbejdsløhedsprocent. Jeg kender ikke det nøjagtige tal, men under en rejse til Grønland i august i år fik jeg f. eks. at vide, at ca. 1/3 af de 15-19-årige grønlandere i Godthåb var uden beskæftigelsesmuligheder i Grønland.

For Danmark, der har påtaget sig at omdanne Grønland til et moderne velfærdssamfund, er denne situation ganske uacceptabel. Uanset de ubestrideligt vanskelige forhold af klimatisk og anden art, som vanskeliggør opbygningen af et moderne velfærdssamfund i Grønland, er jeg personlig overbevist om, at en del af forklaringen på arbejdsløshedsproblemet må tilskrives de relativt frie forhold, som staten tilbyder udøverne af forskellige former for privat foretagsomhed. også med hensyn til arbejdsmarkedsforhold er Grønland langt fra på højde med Syddanmark, når det drejer sig om den ufaglærte arbejdskraft. Fagforeningerne er små, organisationsprocenten er lav, og der findes ikke arbejdsløhedskasser.

Et andet problem er den importerede arbejdskraft fra Syddanmark. Umiddelbart forekommer det ejendommeligt, at man på den ene side tillader, at danske arbejdere rejser til Grønland, når de udkonkurrerer grønlandske arbejdere, mens man samtidig ad den anden dør importerer udenlandske gæstarbejdere til Danmark. Jeg ved godt, at man her vil blive mødt med påstande om, at den syddanske arbejdskraft i Grønland ikke for tiden kan erstattes med grønlandsk arbejdskraft. Det er imidlertid min opfattelse, at grønlanderne selv mener, de vil være i stand til at erstatte den syddanske arbejdskraft i et hurtigere tempo, end det hidtil er planlagt.

Jeg går ud fra, at denne problematik bl. a. spiller en rolle for fastsættelse af vilkårene for den virksomhedsudøvelse i forbindelse med udvindelse af Grønlands råstoffer, som nu står for døren.

Ministeren for Grønland (Knud Hertling): Fru Inge Fischer Møller rører med sit spørgsmål ved det område af Grønlands-

[Ministeren for Grønland.]

politikken, som såvel i ministeriet for Grønland og Grønlandsrådet som i Grønlands landsråd betragtes som noget meget centralt, nemlig beskæftigelses- og uddannelsespolitikken.

Det har rent organisatorisk givet sig udslag i, at der under landsrådet på få år er etableret arbejdsmarkedskontorer og arbejdsmarkedsnævn i de større grønlandske byer, at der med hjemmel i loven om erhvervsuddannelse er oprettet et erhvervsuddannelsesråd i Godthåb, og at der i ministeriet er nedsat en arbejdsgruppe vedrørende uddannelse og beskæftigelse af grønlandsk arbejdskraft med repræsentanter fra arbejdsministeriet, fra arbejdsdirektoratet og fra de forskellige grene af Grønlands administration.

Skal man kort karakterisere situationen på det grønlandske arbejdsmarked, kan det siges, at der i højsæsonen stort set er beskæftigelsesmuligheder nok til alle arbejdsøgende, men der er tale om en vis vinterarbejdsløshed og om arbejdsløshed blandt ungdommen. Denne ledighed blandt ungdommen giver anledning til bekymring, eftersom de store årgange fra midten af 1950'erne nu er begyndt at forlade folkeskolen, og jeg vil på grund af den korte taletid, jeg har, kun omtale ungdomsarbejdsløsheden.

En undersøgelse af ledigheden blandt de 14-19-årige viser, at ca. 25 pct. ved årsskiftet 1970-71 var uden arbejde, og at ledigheden i sommermånederne kun falder til det halve. Efter dette resultat er det vor opfattelse, at de unges indpasning på arbejdsmarkedet overvejende er et spørgsmål om uddannelsesmæssige foranstaltninger og i mindre grad et spørgsmål om beskæftigelsesmæssige foranstaltninger.

Rapporten har været behandlet på landsrådets efterårsamling, og landsrådet har udtalt, at det er påtrængende nødvendigt, at der stilles ekstraordinære bevillinger til rådighed for gennemførelse af forskellige uddannelsesmæssige foranstaltninger. Jeg er helt enig med landsrådet i, at bevillingerne til uddannelsen må øges. Det drejer sig om bevillinger til uddannelsespersonale, både lærere og planlæggere, til uddannelsesstøtte og til skolekapacitet. Der er da også på fi-

nanslovforslaget for 1973-74 afsat et større beløb til erhvervsuddannelse.

Erhvervsuddannelsesrådet har for nylig anbefalet, at de nye faglige grunduddannelser gennemføres i Grønland. Denne trinvis uddannelsesform, der jo i høj grad er baseret på værkstedsskoler, er særlig egnet for de grønlandske forhold, hvor lærlingepladser er en af flaskehalsene i uddannelsen. Uddannelsesformen nødvendiggør en fordobling af fagskolekapaciteten, og på ministeriets investeringsplaner for de kommende år er der på bekostning af andre anlægsgaver indplaceret 12 mill. kr. til udvidelse af fagskolekapaciteten.

Jeg er endvidere positivt indstillet over for planerne om etablering af socialpædagogiske uddannelser i Grønland.

Til spørgsmålet om, i hvilket omfang der foretages løbende undersøgelser af mulighederne for at erstatte importeret arbejdskraft fra Danmark til Grønland, kan jeg svare, at disse muligheder er undersøgt og undersøges fortsat. Siden 1970 har Grønlandsrådet anbefalet, at der laves en ordning, således at man tilbyder den grønlandske arbejdskraft forud for den danske arbejdskraft. Denne anbefaling følger vi så vidt muligt nu inden for ministeriet for Grønland, og jeg kan endvidere oplyse, at vore muligheder for at etablere ordninger, således at den grønlandske arbejdskraft beskæftiges forud for den udsendte arbejdskraft, også ligger i, at vi har udsendt et cirkulære, som gælder de statslige og kommunale myndigheder, men vi håber på efter anbefaling fra landsrådet også at kunne udvide denne adgang inden for den private sektor af arbejdskraften i Grønland.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg gør opmærksom på, at taletiden for ministre er 3 minutter.

Inge Fischer Møller: Jeg vil takke ministeren for redegørelsen, men ikke undlade at komme med et par hjertesuk.

For det første drejer arbejdsløshedstallene sig om 1970-71. Jeg var i Grønland i 1972, og de tal, jeg har fået oplyst, er altså fra en senere periode. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at kredslæge Zachau-Christiansen fra Frederiksborg amt også har været på

[Inge Fischer Møller.]

embedsrejse i Grønland i sommer, og det var også hans indtryk, at arbejdsløsheden var større end de nævnte 25 pct.

Jeg er også lidt ked af, at hele problematikken omkring fagforening og arbejdsløhedskasser heller ikke blev berørt, ligesom jeg savner nogle mere konkrete oplysninger omkring hele spørgsmålet om erstatning af importeret arbejdskraft fra Syddanmark med grønlændere. Men jeg kan forstå på den redegørelse, jeg har fået, at Grønlandsministeren er positivt indstillet over for et samarbejde, så jeg vil slå mig til tåls med, at jeg kan få oplysningerne på et senere tidspunkt.

Moses Olsen: Jeg vil først udtrykke tilfredshed med, at man nu for alvor har taget fat på dette meget presserende problem i Grønland fra centralt hold. Jeg vil egentlig kun spørge ministeren om, hvad ministeriets vurdering er af arbejdsdirektoratets vurdering fra i sommer over situationen indtil 1985, dvs. i perspektivplanperioden. Man har jo her sagt, at der vil være en meget betydelig ungdomsarbejdsløshed indtil 1985, hvis man følger perspektivplanen, som den er i dag. Jeg vil meget gerne høre ministerens vurdering af dette.

Med hensyn til erstatning af importeret arbejdskraft med grønlandsk arbejdskraft vil jeg spørge, om ministeriet vil være positivt indstillet, hvis man på anden måde, fra andre politiske organer skulle komme med et forslag om en slags tutorordning for visse stillingers vedkommende, således at en dansk ansat i Grønland kan få en grønlænder som medansat, således at denne kan trænes op til at erstatte den danske, når dennes kontrakt er udløbet.

Ministeren for Grønland (Knud Hertling): Jeg vil gerne sige til hr. Moses Olsen, at hele spørgsmålet om arbejdsløshed blandt ungdommen er et af de områder, vi følger meget nøje både i ministeriet for Grønland og i de forskellige organer, der arbejder inden for dette område i Grønland. Det er et spørgsmål, som absolut følges med, skal vi sige mere end stor interesse.

Det er vores håb, at spørgsmålet om ungdommens arbejdsløshed vil kunne kombineres med hele spørgsmålet om arbejdskraft-

tens anvendelse i Grønland, herunder den arbejdskraft, som kommer hervedefra. Jeg tror da nok, at hr. Moses Olsen og jeg kan være enige om, at dette spørgsmål er overordentlig ømtåligt. Det er et spørgsmål, der skal tages op med varsomhed, for at vi ikke skal beskyldes fra nogen side for at diskriminere den modsatte vej, men problemet er så alvorligt, at der fortsat arbejdes ihærdigt med løsningen af det. Vi undersøger i øjeblikket, hvordan hele spørgsmålet om statens og kommunernes anvendelse af den grønlandske arbejdskraft kan overføres til den private sektor, og det er mit håb, at de grønlandske arbejdsgivere vil have meget stor forståelse for, at det først og fremmest er den grønlandske arbejdskraft, vi skal anvende. Selvfølgelig vil vi inden for alle de områder, hvor vi har mulighed for det, ansætte grønlandsk arbejdskraft, også inden for de områder, som hr. Moses Olsen omtalte.

Tove Lindbo Larsen: Det var et spørgsmål i forbindelse med arbejdsløsheden blandt ungdommen og ministerens svar om uddannelsesmuligheder og de erhvervsmæssige, faglige uddannelser. Jeg vil gerne spørge ministeren, om han vil være særlig opmærksom på, at der også er et udbredt problem omkring kvindernes uddannelse. Det er mit indtryk efter at have rejst i Grønland og talt med mange, som har interesseret sig for dette emne, at der ikke er så mange muligheder for kvinders uddannelse i Grønland som for mænds, og jeg mener, det er meget vigtigt, at vi også her er opmærksom netop på dette.

Ministeren for Grønland (Knud Hertling): Jeg skal garantere fru Tove Lindbo Larsen for, at kvinderne heller ikke i denne situation er glemte.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Moses Olsen* til ministeren for offentlige arbejder:

„Hvad er grunden til, af SAS' rute til Grønland må betragtes som udenrigsrute, og kan ministeren gøre sit til, at der rettes op på denne urimelighed?“

(Spm. nr. 61).

[Moses Olsen.]

Skriftlig begrundelse.

Som bekendt er Grønland statsretligt en integreret del af riget. Derfor er det urimeligt og uforståeligt, at SAS betragter Grønland som et oversøisk område. Så længe Grønland betragtes på samme måde som i dag, vil Danmark til stadighed gå glip af over halvdelen af Grønlandsrutens overskud. En del af dette overskud kunne måske være brugt til reduktion af interne billettakster i Grønland.

Ministeren for offentlige arbejder (Kampmann): Hvis der med udtrykket udenrigsrute forstås en rute, hvor priserne skal rette sig efter de af den internationale luftfarts-sammenslutning IATA fastsatte priser, er Grønlandsruten ikke en udenrigsrute. IATA har ikke fastsat priser for dette område, og SAS er ved fastsættelsen af de gældende priser ikke stillet på anden måde end ved fastsættelsen af priser på de syddanske indenrigsruter og på ruterne i Norge og Sverige, hvor selskabet jo også driver indenrigstrafik. Et overskud fra Grønlandsruten går ind i SAS-regnskabet, men det er da også tilfældet, for så vidt angår de af SAS drevne syddanske indenrigsruter. Jeg må mene, at der foreligger en misforståelse, for så vidt der formenes at være en regnskabsmæssig forskel på Grønlandsruten og de syddanske af SAS drevne ruter.

Spørgsmålet om størrelsen af priserne på Grønlandsruten blev jo rejst på Grønlands landsråds forårssamling i 1972, og sagen er gennem ministeriet for Grønland blevet forelagt ministeriet for offentlige arbejder. Vi har anmodet SAS om at fremkomme med regnskabsmateriale og statistik til belysning af spørgsmålet. En del af dette materiale har vi allerede modtaget, men da undersøgelsen gerne skulle være så ajourført som muligt, venter vi i øjeblikket på færdiggørelsen af selskabets statistik for sommertrafikprogrammet for 1972. Det er derfor lidt vanskeligt yderligere at uddybe spørgsmålet på nuværende tidspunkt.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og investeringsfundsloven.

(Lovforslaget (nr. 93) findes i tillæg A. sp. 2055, fremsættelsen i tidenden sp. 1113).

Første næstformand (Grete Hækkerup): Sammen med denne sag foretages de under punkterne 5 og 6 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om skattemæssig opgørelse af værelagre m. v.

(Lovforslaget (nr. 94) findes i tillæg A. sp. 2065, fremsættelsen i tidenden sp. 1113).

Første behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven.

(Lovforslaget (nr. 95) findes i tillæg A sp. 2081, fremsættelsen i tidenden sp. 1113).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Peter Nielsen: I disse dage modtager landets skatteydere skattekortet for 1973 og for manges vedkommende med en øget trækprocent. Nogle vil måske undre sig over, at der samtidig foreslås øgede afskrivningsprocenter, der som oftest anses for skattefrie. Det er nok mest rigtigt at betegne sådanne afskrivninger som skatteudsættende især for nyetablerede og stærkt ekspanderende virksomheder, og her er den egentlige motiveving for mit partis vedkommende.

Grundlaget for al videre udvikling her i samfundet, hvad angår sociale, uddannelsesmæssige, ja, alle former for fremskridt, er selvfølgelig produktionen, og som det også klart fremgik af regeringens åbningstale, er det hensigten at fremme produktionen mest